

Posudek diplomové práce

Mgr. Kristýna Tesařová: Krystalizace historických okamžiků v mediálních dialogických sítích: etnometodologická analýza českého mediálního diskurzu

Pojem mediální dialogické sítě je originálním příspěvkem I. Leudara a J. Nekvapila k teorii masmediální komunikace a k metodologii jejího výzkumu. Cílem diplomové práce Mgr. Kristýny Tesařové bylo ověřit nosnost Leudara a Nekvapilova pojmu v současné masmediální situaci, pro niž je charakteristické masivní používání digitálních technologií, počítačů a Internetu. Autorka pojem nahlíží v historickém kontextu: ukazuje, z jakého teoretického zázemí vzešel. V teoretické části práce proto nastínila výzkumný program etnometodologie a představila základní etnometodologické pojmy včetně těch nejnovějších (strukturovaná bezprostřednost, praktický historik). Připravila si tak koherentní, neeklektický teoretický rámec, v němž mohla rozvíjet svou analýzu. Oceňuji, že se seznámila se všemi relevantními texty vážícími se k pojmu mediální dialogické sítě.

V analytické části autorka práce rozebrala kauzu lhaní několika vrcholných politiků o schůzce s českým prezidentem. Ukázala, jak na sebe jednotlivé žurnalistické texty a prohlášení politiků navazovaly a jak byla identita události a jejích účastníků konstruována užitím členských kategorií jako „(vnitrostranický) puč“, „pučista“, „lhář“ apod. Zároveň se zabývala tím, jaké historické souvislosti byly v kauze různými aktéry formulovány na podporu určité kategorizace. Autorka práce rovněž ukázala, jakou roli hrála v rozvoji dialogické sítě tradiční tištěná a elektronická média a jak se v ní uplatnila tzv. nová média.

Diplomová práce je napsána kultivovaným jazykem. Oceňuji zejména autorčinu snahu ilustrovat abstraktní teoretické myšlenky příklady ze sledované kauzy. V textu se bohužel občas objevují i nesrozumitelné formulace, příp. výroky nedávající dobrý smysl (na s. 33: „Např. kategorie lhář existovala již před Haškovým lhaním, ale tím, že Hašek byl takto kategorizován, byl jeho jednání dodán kulturně sdílený význam, *v rámci něhož je obvinění ze lhaní považováno za porušení společenské normy chování*, a zároveň tím byla v kontextu konstituována tato kategorie“). Po formální stránce je práce dobře připravena (překlepy a chyby v interpunkci jsou řídké).

Při obhajobě by se autorka práce mohla vyjádřit k následujícím okruhům otázek:

A) Teoretický rámec: Etnometodologie bezpochyby významně přispěla k obecné teorii znaku, zvláště k otázkám vztahu mezi znakem a uživatelem a znakem a světem, v němž žijeme a k němuž znak odkazuje. Neméně významné jsou podněty, které etnometodologie

dala metodologii sociálních věd. V tomto kontextu se nabízí otázka, v jakém smyslu je předložená diplomová práce etnometodologická. Které aspekty práce by bylo možné charakterizovat jako etnometodologické a které by se takovému vymezení spíše vzpíraly? Jak máme chápat pojem člena, členského vědění a členských kompetencí v situaci, kdy máme na jedné straně studentku-analytičku a na druhé straně profesionální žurnalisty, profesionální politiky a uživatele komunitních serverů? Jaký je vztah grafického nákresu dialogické sítě, který tvoří přílohu diplomové práce, k členskému vědění?

B) Mediální dialogická síť: V čem se liší pojem mediální dialogické sítě od pojmu intertextuality označující (různé) vztahy mezi texty a od pojmu diskurzu označujícího soubor textů (komunikátů) na určité téma?

C) Analýza: Jaké typy sekvenčních struktur se v analyzované dialogické síti uplatnily? Jaká kritéria musely dvě následné komunikační aktivity splňovat, aby byly označeny jako párová sekvence?

Diplomová práce Mgr. Kristýny Tesařové splňuje potřebné obsahové a formální náležitosti. Doporučuji práci k obhajobě. Navrhuji ji klasifikovat známkou velmi dobře, příp. výborně, podle průběhu obhajoby.

Praha 8. 9. 2014

Mgr. Petr Kaderka, Ph.D.